

Prof. dr hab. Urszula Kryger

Dziedzina sztuki, dyscyplina - sztuki muzyczne

Akademia Muzyczna w Łodzi

Łódź, dnia 28.09.2025 r.

Zlecniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie,
pismo z dnia 7 maja 2025 r.

Dotyczy

Pracy doktorskiej mgr Wang Ziyi pt. „**Mezzosopran w operze Rossiniego – charakterystyka różnych typów głosu mezzosopranowego w operach buffa i seria**”.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Wang Ziyi, zatytułowana „*Mezzosopran w operze Rossiniego – charakterystyka różnych typów głosu mezzosopranowego w operach buffa i seria*”, składa się z dwóch zasadniczych i komplementarnych części: dzieła artystycznego w postaci nagrania siedmiu arii operowych oraz obszernego opracowania teoretyczno-analitycznego. Obie te części, zgodnie z wymogami przewodu doktorskiego w dziedzinach artystycznych, funkcjonują jako spójna całość, pozwalająca na ukazanie zarówno warsztatu wykonawczego doktorantki, jak i jej pogłębionej wiedzy teoretycznej oraz refleksji nad stylistyką dzieł Gioacchina Rossiniego.

Dzieło artystyczne obejmuje siedem fragmentów pochodzących z różnych oper Rossiniego, reprezentujących oba podstawowe nurty jego twórczości – **opera buffa** i **opera seria**:

1. *Semiramide* – **Serbami ognor si findo il cor**, duet Semiramidy i Arsace z I aktu
2. *Semiramide* – **In sì barbara sciagura**, aria Arsace z II aktu
3. *La Cenerentola* – **Nacqui all'affanno... Non più mesta**, aria Angeliny z II aktu

4. *L'italiana in Algeri* – **Cruda sorte!**, aria Isabelly z I aktu
5. *Il barbiere di Siviglia* – **Una voce poco fa**, aria Rosiny z I aktu
6. *Tancredi* – **O patria!... Di tanti palpiti**, aria Tancreda z I aktu
7. *Tancredi* – **Dove son io?... Perché turba la calma**, aria Tancreda z II aktu

W nagraniach występują śpiewaczki **Wang Ziyi** oraz **Milena Lange** (w duecie otwierającym), natomiast partię fortepianu wykonuje **Paweł Sommer**. Reżyserem nagrania jest **Emilian Rymarowicz**. Dobór repertuaru oraz profesjonalna realizacja świadczą o dojrzałej koncepcji artystycznej doktorantki, która w sposób świadomy zestawiała utwory ukazujące szerokie spektrum możliwości głosu mezzosopranowego w twórczości Rossiniego.

Ocena części artystycznej

Już pierwsze dźwięki wykonane przez Panią Wang Ziyi wskazują na silną, wyrazistą osobowość wokalną oraz świadome wykorzystanie barwy i ekspresji. Głos doktorantki odznacza się stabilnym, nośnym brzmieniem, jest umiejętnie prowadzony zarówno w rejestrze środkowym, jak i niskim, który u mezzosopranu rossiniowskiego pełni szczególnie istotną rolę w kreowaniu postaci o silnym, dramatycznym charakterze. Niskie dźwięki brzmią swobodnie, są wyraziste i odpowiednio osadzone.

Cechą wyróżniającą wykonania Pani Wang Ziyi jest precyzja koloratur, szczególnie pożądana w repertuarze belcanto. Koloratury są selektywne, dokładne i dobrze oparte na oddechu. Wyraźnie słychać, że doktorantka dysponuje właściwymi środkami technicznymi, pozwalającymi jej na realizację skomplikowanych przebiegów wirtuozowskich typowych dla partii rossiniowskich. Dotyczy to przede wszystkim arii, w których wymagana jest brzącząca liryczna fraza, a jednocześnie elastyczność i lekkość w przebiegach koloraturowych.

Szczególnie przekonująco zabrzmiały arie o niższej tessiturze, takie jak aria Arsace z *Semiramide* czy aria Isabelli z *L'italiana in Algeri*. W tych utworach doktorantka wykazuje największą swobodę wykonawczą – zarówno we frazowaniu, jak i oddaniu ekspresji tych dzieł. Głos brzmi tu naturalnie, lekko, z pełną kontrolą intonacyjną i oddechową.

Przekonujące jest także umiejętne operowanie dynamiką, tak istotną w budowaniu dramaturgii długich rossiniowskich fraz.

Inaczej prezentuje się wykonanie utworów o wyższej tessiturze, szczególnie arii Angeliny (*La Cenerentola*) oraz arii Rosiny (*Il barbiere di Siviglia*). W tych ariach pojawia się pewna ostrożność, przejawiająca się w wolniejszym tempie koloratur i większej kontroli nad linią wokalną. Z jednej strony świadczy to o świadomości technicznej śpiewaczki, z drugiej – o zachowawczości, która ogranicza pełnię lekkości i swobody charakterystycznej dla belcanto rossiniowskiego. W wysokich dźwiękach zauważalna jest niepewność, a wibracja przy bardziej lirycznym prowadzeniu głosu staje się nieco zbyt wyraźna.

Na szczególne uznanie zasługują natomiast wykonania fragmentów z opery *Tancredi*. Zarówno w recytatywach, jak i w ariach Tancreda, doktorantka ukazuje pełnię swoich możliwości wyrazowych. Recytatyw jest prowadzony z prawdziwą swobodą retoryczną i dramatyczną – słychać dbałość o tekst, klarowność jego przekazu oraz zrozumienie roli narracyjnej. Arię Tancreda cechuje natomiast właściwe oparcie głosu, konsekwentnie prowadzona fraza oraz przekonująca interpretacja muzyczna i aktorska. To w tych fragmentach brzmienie głosu Pani Wang Ziyi wydaje się najbardziej pełne, stabilne i zgodne ze stylistyką belcanto.

Pianista **Paweł Sommer** towarzyszy śpiewaczce z dużym wyczuciem stylu, precyzją rytmiczną i muzykalnością, tworząc wraz z nią spójną interpretacyjnie całość.

Ocena części teoretycznej

Opis dzieła artystycznego stanowi imponująco obszerną i szczegółową pracę. Już w pierwszych rozdziałach widoczna jest duża orientacja doktorantki w europejskiej oraz chińskiej literaturze dotyczącej twórczości Rossiniego, belcanto i historii techniki wokalne. Wprowadzenie, obejmujące stan badań nad twórczością Rossiniego w różnych kulturach, jest wartościowe metodologicznie i pokazuje, że autorka umiejętnie lokuje swoje badania w szerokim kontekście naukowym.

Rozdział II, poświęcony omówieniu tzw. „szkoły Rossiniego”, jest jednym z najciekawszych elementów pracy. Kandydatka zestawia rossiniowskie zalecenia dotyczące pracy nad głosem i techniki koloraturowej z tradycjami innych szkół wokalnych XIX wieku – m.in.

szkoły Manuela Garcii, Francesca Lampertiego oraz szkoły reprezentowanej przez Jana Reszke. Analiza ta dowodzi nie tylko doskonałej orientacji doktorantki w piśmiennictwie wokalnym, lecz także umiejętności krytycznego porównywania źródeł. Szczegółowy opis ćwiczeń wokalnych proponowanych przez Rossiniego oraz ich funkcji w kształceniu śpiewaka pozwala lepiej zrozumieć, dlaczego jego muzyka wymaga od wykonawców tak rozwiniętej techniki.

Rozdział IV, dotyczący mezzosopranu w operach Rossiniego, stanowi wartościowe kompendium wiedzy o rolach mezzosopranowych w jego twórczości. Znajdujemy tu zestawienia:

- typów głosów mezzosopranowych,
- ról mezzosopranowych w poszczególnych operach,
- charakterystyk partii mezzosopranowych i kontraltowych,
- ich zakresów głosu oraz cech stylistycznych.

Tego typu katalogowanie materiału ma ogromne znaczenie praktyczne – zarówno dla pedagogów, jak i dla wykonawców, stanowiąc narzędzie badawcze ułatwiające właściwe dobieranie repertuaru dla głosów młodych adeptów śpiewu.

Najobszerniejszą część pracy stanowi Rozdział V, zawierający analizę różnych typów głosu mezzosopranowego w wybranych operach Rossiniego. Analizy poszczególnych partii i arii są niezwykle drobiazgowo: obejmują elementy muzyczne, harmoniczne, rytmiczne, formalne, dramaturgiczne oraz techniczne. Każdy utwór zostaje osadzony w kontekście fabularnym i stylistycznym, a dodatkowo autorka omawia wymagania techniczne i ekspresyjne, jakie kompozytor stawia wykonawcy. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że doktorantka przygotowała tłumaczenia arii w **trzech językach** – polskim, angielskim i chińskim – co dowodzi jej kompetencji językowych oraz świadomości dydaktycznej.

Całość wykazuje niezwykle dogłębną znajomość zarówno partytur, jak i stylistyki belcanto, zaś zastosowana metodologia analityczna jest logiczna, kompletna i spójna.

KONKLUZJA

Praca doktorska Pani mgr **Wang Ziyi** stanowi bardzo wartościowe, szeroko zakrojone studium roli głosu mezzosopranowego w twórczości Gioacchino Rossiniego. Zarówno część artystyczna, jak i pisemna dopełniają się w sposób wyjątkowo udany, ukazując doktorantkę jako wykonawczynię świadomą, posiadającą bogatą wiedzę o belcanto oraz zdolną do samodzielnego prowadzenia badań i realizacji ambitnych zamierzeń artystycznych.

Dzieło artystyczne pokazuje jej rozwinięty warsztat wokalny, umiejętności interpretacyjne, a także zrozumienie stylu. Opis natomiast stanowi cenne kompendium wiedzy na temat mezzosopranu w operze rossiniowskiej, a przez swoją kompleksowość może służyć jako punkt odniesienia zarówno dla teoretyków muzyki, jak i pedagogów śpiewu.

Niniejszym stwierdzam, że Pani mgr **Wang Ziyi** wykazała się wymaganą wiedzą teoretyczną, kompetencjami badawczymi oraz umiejętnościami w zakresie samodzielnej pracy artystycznej. Jej rozprawa spełnia kryteria przewidziane przez Ustawę, a realizacja założonego problemu artystycznego w pełni odpowiada standardom przewodu doktorskiego.

„Pracę doktorską Pani Wang Ziyi oceniam jako odpowiadającą wymaganiom rozprawy doktorskiej zgodnie z art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Wnoszę o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.”

